

Інтеграційний підхід з управління продуктивністю праці

УДК 331.101.6

Автор: С.І. Сергійчук, викладач,

Україна, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

За для забезпечення конкурентоспроможності економіки продуктивність вже характеризується не тільки вмінням виробляти якнайбільше продукції, але й здатністю випередити якнайшвидше своїх конкурентів у виготовленні принципово нової в технічному відношенні, високоякісної продукції. У цих умовах приватним показником продуктивності праці може стати показник, що характеризує "кількість нових товарів, що вироблені за одиницю часу" або "час, який витрачається на вихід товарів на ринок і знаходження споживача".

Показники продуктивності праці, особливо у високотехнологічних галузях, таких як машинобудування, повинні бути взаємопов'язані з конкурентоздатністю підприємства на зовнішньому ринку, серед яких можуть використовуватися наступні:

питома вага високотехнологічної продукції машинобудівного підприємства в загальному обсязі промислового експорту галузі;

питома вага високотехнологічної продукції машинобудівного підприємства в зовнішньоторговельному експорті галузі, зокрема, виникла необхідність введення показників регіональної продуктивності праці.

Це актуалізується в наслідок негативного впливу світової економічної кризи, що зумовило необхідність формування принципово нових підходи до планування, аналізу, виявленню резервів і до управління продуктивністю праці на всіх рівнях управління: на підприємстві, галузях та регіонах, на рівні національної економіки в цілому, а також для проведення міжнаціональних співставлень. Продуктивність праці в сучасних умовах не є самоціллю, а лише засобом реалізації національної стратегії – підвищення конкурентоздатності України. Тому логічно розглядати всі підходи інтегровано. Одночасно необхідно розглядати їх на національному й регіональному рівні, та на рівні окремих машинобудівних підприємств, оскільки треба аналізувати всі, без винятку, фактори зростання продуктивності праці – як зовнішні, так і внутрішні.

В Україні виникають певні труднощі з проведення аналізу показників продуктивності праці, оскільки як такі вони не наводяться у відповідних державних статистичних даних. Однак існують "Тимчасові методичні рекомендації з розрахунку продуктивності праці в цілому по економіці та за видами економічної діяльності", які розроблено з метою розрахунку цього показника на двох рівнях [1]. Вони формують

загальні підходи до визначення показників продуктивності праці: на національному рівні, за видами економічної діяльності, а також для міжнародних порівнянь. Недоліком цих методичних рекомендацій є відсутність аналізу рівня продуктивності праці на регіональному й мікро- рівнях.

Для удосконалення розроблених методичних рекомендацій щодо розрахунку продуктивності праці пропонується додати другий і четвертий етапи:

1. Розрахунок продуктивності праці на рівні національної економіки;
2. Пропонується проводити розрахунок продуктивності праці на регіональному рівні;
3. Розрахунок продуктивності праці за видами економічної діяльності;
4. Пропонується проводити розрахунок показників продуктивності праці на мікрорівні;
5. Розрахунок показників продуктивності праці для міжнародних порівнянь;
6. Розрахунок прогнозних показників продуктивності праці на рівні національної економіки.

Розрахунок продуктивності праці на регіональному рівні пропонується розраховувати як відношення валового регіонального продукту відповідного регіону до кількості зайнятих в регіоні.

Продуктивність праці на мікрорівні доцільно розраховувати відповідно до загальноприйнятій міжнародній практиці та особливостям національної статистичної звітності. Економічна теорія в загальному вигляді визначає продуктивність (productivity) як відношення результату (output) до витрат ресурсів (input):

$$\text{Productivity} = \text{Output} / \text{Input}.$$

ВИСНОВОК

Органи виконавчої влади, наукові інститути та інші установи в межах своєї компетенції можуть використовувати ці методичні рекомендації для розробки ефективного механізму управління продуктивністю праці на відповідних рівнях управління; прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення рентабельності, технічного та організаційного реформування виробництва; розробки заходів щодо ефективного управління людськими ресурсами, формування ефективною ціновою політики; обґрунтування оцінки пріоритетності галузей та інш.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тимчасові методичні рекомендації розрахунку продуктивності праці в цілому в економіці та за видами економічної діяльності. Наказ Міністерства економіки України від 26.12.2008р. № 916. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/control/uk/publish>. (24.11.2010 р.). – Назва з екрану.